Tjejzonen
Öregrundsgatan 12
115 59 Stockholm

Datum: 2026-10-16
Er referens: S2026/01273

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar: En åldersgräns för barns tillgång till sociala medier (SOU 2026:35)

Inledning

Tjejzonen är Sveriges största stöd- och expertorganisation för tjejer i åldrarna 10–25 år, med uppdrag att stärka den psykiska hälsan och förbättra målgruppens livsvillkor. Organisationens kunskapsunderlag bygger dels på närmare 30 års erfarenhet av samtalsstöd och direkt dialog med unga tjejer, dels på egna undersökningar och analyser av kvantitativa och kvalitativa data om målgruppens verklighet och vardag.

Det är med utgångspunkt i denna samlade erfarenhet och kunskap om unga tjejer som Tjejzonen lämnar synpunkter på delbetänkandet *En åldersgräns för barns tillgång till sociala medier* (SOU 2026:35). Tjejzonen avgränsar sina synpunkter till de delar av betänkandet som rör barns hälsa och den digitala miljöns utformning, och lämnar inga synpunkter på den föreslagna lagens närmare utformning i övrigt.

Tjejzonen lämnar därutöver synpunkter inför Sveriges förhandlingar om Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om digitala miljöer som är ansvarsfulla och kan ställas till svars (EU KIDS Act, COM(2026) 681), eftersom förslaget omfattar samma frågor som den föreslagna lagen och enligt Tjejzonens bedömning är den mest ändamålsenliga vägen till ett starkt skydd för barn i den digitala miljön.

Sammanfattande ståndpunkt

Tjejzonen tillstyrker utredningens slutsats om behovet av en åldersgräns och ett markant stärkt skydd för barn och unga i den digitala miljön. Tjejzonen avstyrker däremot förslaget om en separat nationell lagstiftning i den form som betänkandet föreslår.

I och med EU-kommissionens förslag till förordning (EU KIDS Act) föreslås såväl åldersgränser som reglering av plattformarnas algoritmer och beroendeskapande design att harmoniseras på unionsnivå. Mot den bakgrunden ser Tjejzonen inte att det är ändamålsenligt att införa en separat svensk lag utan att först analysera hur den förhåller sig till kommissionens förslag, eftersom den riskerar att behöva ändras eller bli oförenlig med EU-rätten om förslaget antas.

Vidare är kommissionens förslag mer omfattande än den svenska utredningens, då det adresserar såväl tillträdet till sociala medier som den bakomliggande digitala miljön och affärsmodellen. Regeringen bör därför prioritera arbetet med att stärka barnrättsskyddet i *EU KIDS Act* och verka för ett skyndsamt antagande på EU-nivå, samtidigt som kompletterande nationella åtgärder vidtas för att skydda ungas hälsa och säkra tillgången till trygga sociala arenor.

Om förslaget till EU KIDS Act inte antas inom rimlig tid, eller om regeringen ändå väljer att gå vidare med en nationell reglering, bör den kompletteras med de skyddsåtgärder Tjejzonen föreslår, i den mån det är förenligt med EU-rätten. Det föreslagna undantaget för plattformar som drivs av civilsamhällets organisationer bör i så fall behållas, så att barn och unga fortsatt har tillgång till anonymt lågtröskelstöd.

Tjejzonens synpunkter och överväganden

Problembeskrivning: Plattformarnas affärsmodell och ungas psykiska hälsa

Tjejzonen delar utredningens bedömning att sociala medier medför betydande risker för barns hälsa (avsnitt 4.3 och 12.1). Rapporten *Hyperidealen 2026* (Tjejzonen och KICKS), som bygger på en riksrepresentativ Sifo-undersökning bland unga i åldern 16–31 år, visar att ungas digitala vardag präglas av algoritmstyrda flöden som de upplever att de inte kan kontrollera eller lämna. 45 procent av tjejerna har försökt minska sin tid på sociala medier utan att lyckas. Sju av tio använder plattformarna som en distraktion från ångest, stress och ensamhet, samtidigt som 72 procent kopplar den negativa press de känner till innehållet i sina flöden (s. 9).

Tjejers och killars flöden skiljer sig kraftigt åt och förstärker förlegade och skadliga könsnormer. Tjejers flöden domineras av utseende, skönhetsingrepp, viktminskning och extrem smalhet, medan killar i högre utsträckning exponeras för nedsättande innehåll

om andra kön, religioner och identiteter (s. 31–33). Unga beskriver att pressen leder till negativa tankar om sig själva, nedstämdhet, oro, ångest och ensamhet, och i de allvarligaste fallen till självskada och tankar på suicid. Var femte tjej i åldern 16–21 år uppger ätstörningsrelaterade beteenden. Konsekvenserna är allvarligare för tjejer och för den yngsta åldersgruppen (s. 7 och 19–20), och det finns därför anledning att anta att barn under 16 år är minst lika utsatta.

Problematiken behöver förstås utifrån plattformarnas affärsmodeller. Plattformarna tjänar pengar på ungas uppmärksamhet och data och är därför utformade för att maximera skärmtiden genom algoritmstyrda flöden och emotionellt aktiverande innehåll. Ett verkningsfullt skydd måste därför riktas mot affärsmodellen, inte enbart mot tillträdet till plattformarna.

För att åstadkomma ett verkningsfullt skydd för minderåriga anser Tjejzonen att regeringen primärt bör fokusera på följande åtgärder:

Inom ramen för EU KIDS Act

Förslag 1: Verka för ett förbud mot kommersiell hantering av minderårigas data

Bryt den del av plattformarnas affärsmodell som bygger på exploatering av barns data genom ett totalförbud mot behandling av minderårigas data i kommersiellt syfte. Minderårigas engagemangsdata ska inte få användas som underlag för att visa, prissätta, marknadsföra eller på annat sätt monetarisera reklam och kommersiella samarbeten. Minderårigas data ska däremot få behandlas för att visa innehåll barnet aktivt valt att söka efter eller följa, för att säkerställa trygghet och säkerhet samt uppfylla rättsliga skyldigheter.

Förslag 2: Minderåriga ska endast ha tillgång till kronologiska flöden med frekvenstak för likriktat innehåll

Förbjud i enlighet med förslag 1 beteendebaserade och engagemangsoptimerade rekommendationssystem i minderårigas flöden till förmån för kronologiska flöden som enbart visar innehåll från konton som barnet aktivt valt att följa. Det innebär också att flödet inte kan innehålla annonser, inte heller kontextuella, eftersom de inte kommer från konton som barnet valt att följa och dessutom inte är förenliga med *förslag 1*.

För att minska risken för polariserade flöden och innehåll som vid repetitiv exponering får negativa konsekvenser för minderårigas psykiska och fysiska hälsa bör flödena beläggas med ett frekvenstak för likartat innehåll. Det kan till exempel gälla skönhets- och kroppsideal, där det enskilda inlägget sällan är skadligt men där en hög frekvens normaliserar orealistiska ideal.

Frekvenstaket gäller allt likartat innehåll och förutsätter därmed inte att plattformarna eller staten avgör vad som är skadligt, en bedömning som kan vara svår att förena med yttrandefriheten och kravet på proportionalitet. Taket begränsar inte heller barnets tillgång till innehållet, eftersom det endast påverkar hur ofta det visas i flödet. Barnet kan fortfarande aktivt söka efter och ta del av innehållet, men risken för repetitiv och automatiserad exponering minskar sannolikt.

Förslag 3: Sökresultat för minderåriga ska inte styras av profilering eller engagemang

Barnets möjlighet att aktivt söka efter och ta del av innehåll ska finnas kvar. Sökresultat ska rangordnas utifrån relevans för barnets uttryckliga sökning och inte personaliseras utifrån barnets beteende eller profil eller rangordnas utifrån andra användares engagemang. Innehåll som bedömts vara skadligt för minderåriga ska undantas från sökresultaten. Vid sökningar som rör exempelvis självskada och ätstörningar ska relevanta sökresultat kompletteras med en tydlig och framträdande hänvisning till stöd och tillförlitlig information.

Nationella åtgärder

Förslag 4: Följ barn och ungas digitala liv och hälsa systematiskt

Ge Folkhälsomyndigheten och Mediemyndigheten ett permanent och samordnat uppdrag att följa barn och ungas digitala liv och hälsa, med data uppdelad efter kön och ålder. Uppföljningen bör bland annat omfatta psykiskt mående, kroppsmissnöje och ätstörningsrelaterade beteenden, ensamhet och tillhörighet, exponering för skadligt innehåll samt hur unga använder och förflyttar sig mellan plattformar. En baslinjemätning behöver göras innan ny reglering börjar tillämpas, så att utvecklingen och regleringens effekter kan följas och utvärderas över tid.

Förslag 5: Långsiktig finansiering av trygga sociala arenor

En åldersgräns och en reglerad digital miljö kan innebära att en av ungas primära sociala arenor blir mindre tillgänglig. Det behöver mötas av andra möjligheter till gemenskap, meningsfull fritid och stöd. Annars riskerar unga att bli mer ensamma eller söka sig till mindre reglerade digitala miljöer. Unga behöver därför erbjudas en meningsfull fritid, aktiv vuxennärvaro och gemenskap genom ett starkt civilsamhälle och föreningsliv. Det kräver ökad, långsiktig och stabil finansiering i form av fleråriga verksamhetsbidrag, inte kortsiktiga projektmedel. Lågtröskelstöd som chatt- och samtalsstöd bör dessutom ingå i den nationella strategi som medlemsstaterna enligt kommissionens förslag till EU KIDS

Act ska ta fram. Förslaget anger att minderåriga ska ha enkel, kostnadsfri och konfidentiell tillgång till stödkanaler (artikel 33).

Förslag 6: Motverka kroppshets och ätstörningsproblematik

Exponering för innehåll som uppvisar snäva skönhetsideal och fokus på kropp och utseende har betydande negativa effekter på framför allt flickors och tjejers psykiska och fysiska hälsa, och forskningen visar tydliga samband med ökad risk för ätstörningsproblematik (SOU 2026:35, avsnitt 4.3.5). Detta innehåll kommer sannolikt att finnas kvar på plattformarna även om den digitala miljön regleras. Tjejzonen anser därför att det bör införas ett lagstadgat krav på tydlig märkning av kroppar och utseenden som förändrats genom retuschering, filter eller AI i marknadskommunikation. Det räcker inte att i tillhörande text informera om att innehållet är retuscherat eller AI-genererat. Märkningen ska vara synlig direkt i själva bilden eller videon.

Regeringen bör också utreda hur märkningskravet kan omfatta normskapande innehåll från kommersiellt verksamma influencers, även när det enskilda inlägget inte utgör betald marknadskommunikation. Norge och Frankrike har redan infört liknande krav, och Sverige bör bygga vidare på dessa modeller med ett tydligt fokus på den normskapande influencermiljön.

Fördjupade synpunkter och motiveringar

A. Den föreslagna nationella åldersgränsen (SOU 2026:35, avsnitt 11.4) och EU KIDS Acts ålderstrappa

Den föreslagna svenska lagen förbjuder all inloggad tillgång till sociala medier före det kalenderår barnet fyller 15 år. Modellen är inte förenlig med nuvarande utformning av EU KIDS Act, som föreslår en harmoniserad minimiålder för att undvika olika nationella lagar (skäl 20). EU KIDS Act bygger i stället på en ålderstrappa: inga konton under 13 år, vårdnadshavarstyrda konton för 13–14-åringar och egna konton från 15 år (artikel 6).

En ålderstrappa har fördelar. Barn kan introduceras gradvis till sociala medier med stöd av vuxna, och den kontakt med vänner som unga själva värdesätter mest kan behållas (*Hyperidealen 2026*, s. 48). Trappan ger dock ett verkningsfullt skydd endast om de konton barn får tillgång till är säkra till sin utformning. Barns rätt till skydd ska följa av att de är barn – det skyddet kan varken överlämnas till barnets egen förmåga att förstå och välja bort risker, eller göras avhängigt enskilda föräldrars förmåga och engagemang. Så är inte fallet i kommissionens nuvarande förslag, där flera skadliga funktioner och mekanismer fortfarande finns tillgängliga för barn över 13 år. Betänkandets förslag

innehåller i sin tur inga krav på plattformarnas utformning, vilket innebär att samtliga dessa funktioner blir tillgängliga för alla barn från det kalenderår de fyller 15 år.

De mest centrala av dessa funktioner är profilering och rekommendationssystem som visar innehåll barnet inte själv har valt. Profilering innebär att plattformen samlar in och analyserar data om barnets beteende, till exempel vad barnet tittar på, hur länge och vad det klickar på, för att dra slutsatser om barnets intressen (artikel 4.4 i dataskyddsförordningen). Profileringen är en del av de algoritmiska system som fungerar för att välja ut det innehåll som mest sannolikt håller kvar barnet på plattformen och leder till att unga dras in i ensidiga och emotionellt aktiverande flöden. Enligt KIDS Act är profilering avstängd som standard för alla minderåriga, även på vårdnadshavarstyrda konton, men barnet kan själv välja att slå på den (artikel 10.2 b och 10.3). Skyddet blir därmed en inställning som barnet förväntas förstå konsekvenserna av, i stället för ett skydd som följer av att vara barn. Plattformarna har dessutom starka ekonomiska incitament att få barn att göra just det valet.

Förslaget kräver vidare att barn ska kunna välja minst ett alternativ som inte bygger på profilering (artikel 10.3 b). Ett sådant alternativ kan vara ett generaliserat flöde som bygger på vad som är populärt bland alla användare. Ett sådant flöde rangordnar innehåll utifrån andra användares engagemang och blir därmed en replika av de algoritmstyrda flödena. Barnet får se samma innehåll som algoritmerna redan förstärkt för resten av befolkningen, inklusive de skönhets- och kroppsideal som dominerar tjejers flöden.

Tjejzonens förslag är därför en förutsättning för att en ålderstrappa ska vara meningsfull. Förbudet mot kommersiell hantering av barns data (förslag 1) gör att profilering inte längre är ett val. Kronologiska flöden med frekvenstak (förslag 2) och sökresultat som rangordnas efter relevans för barnets sökning och inte efter engagemang (förslag 3) ersätter de generaliserade flödena. Eftersom *Hyperidealen 2026* visar att problemen inte upphör vid 15 år bör skyddet gälla alla minderåriga, och inte enbart de åldersgrupper som omfattas av ålderstrappan. Utan dessa skärpningar riskerar såväl åldersgräns som ålderstrappa att flytta problemet till en annan åldersgrupp.

B. Motivering till förslagen inom ramen för EU KIDS Act

Förslag 1: Förbud mot kommersiell hantering av barns data

Det som gör barn kommersiellt värdefulla för plattformarna är deras data. Data om vad barnet tittar på, hur länge och hur det reagerar används för att optimera flöden, rikta reklam, träna algoritmer och utveckla tjänster som håller kvar användaren på plattformen. Så länge minderårigas data har ett kommersiellt värde har plattformarna ett incitament att maximera barns skärmtid. I sin nuvarande utformning ger EU KIDS Act

inte det skydd som krävs för att förhindra kommersiell exploatering av minderårigas data, och kommer sannolikt inte att förhindra de negativa konsekvenser som denna exploatering har för barns fysiska och psykiska hälsa.

Tjejzonen föreslår därför ett förbud mot behandling av minderårigas data i kommersiellt syfte. Undantag ska endast gälla den databehandling som krävs för att visa det innehåll barnet själv valt att söka efter eller följa. Behandling av data får också ske för att hålla plattformarna säkra, till exempel genom åldersverifiering, moderering och skydd mot oönskad kontakt, samt för att uppfylla rättsliga skyldigheter.

Förbudet är också det som i praktiken omöjliggör profilering och beteendebaserade rekommendationssystem. Utan tillgång till barnets beteendedata finns inget underlag att profilera eller rekommendera utifrån. Förslaget är därmed en förutsättning för förslag 2 och 3. Förbudet innebär också att minderårigas data inte får användas för att visa, prissätta eller sälja reklam och kommersiella samarbeten. Barns uppmärksamhet och tid ska inte vara en vara som går att sälja.

Förslagen förutsätter att plattformarna kan fastställa vilka användare som är minderåriga. Tjejzonen välkomnar att kommissionens förslag kräver certifierade och integritetsskyddande metoder för åldersverifiering, och anser att verifieringen inte får leda till att mer data om barn samlas in än vad som är nödvändigt.

Förslag 2: Kronologiska flöden med frekvenstak för likriktat innehåll

Ett kronologiskt flöde visar enbart innehåll från konton som barnet själv valt att följa, i den ordning det publicerats. Det är barnet och inte plattformen som avgör vad flödet innehåller. Från 2015 började de stora plattformarna, för att öka användartiden, övergå från kronologiska flöden med ett naturligt slut till algoritmstyrda oändliga flöden, vilket kraftigt ökade den tid unga tillbringade på sociala medieplattformar (*Hyperidealen 2026*, s. 9). Förslaget om att minderåriga endast ska ha tillgång till kronologiska flöden innebär alltså en återgång till en beprövad modell, som också skapar en naturlig begränsning i användartid.

Även ett kronologiskt flöde kan dock bli ensidigt och likriktat, eftersom innehållet styrs av vilka konton barnet väljer att följa. Graden av exponering har betydelse. Kommissionen konstaterar själv att innehåll kan vara skadligt när det påträffas upprepade gånger (skäl 28), och *Hyperidealen 2026* visar att en majoritet av tjejerna dagligen ser innehåll om utseende och skönhet i sina flöden. Mekanismen är densamma för andra typer av innehåll. Bland killar i åldern 16–21 år ser så många som 30 procent dagligen nedsättande innehåll om andra kön, religioner eller identiteter (s. 31). Ju oftare samma ideal och budskap återkommer, desto mer framstår de som norm.

Ett frekvenstak minskar exponeringen för exempelvis skönhetsideal, destruktiva normer och polariserande innehåll, och motverkar de förstärkningsmekanismer som skapar hyperideal och hypernormer. Till skillnad från skyddet i EU KIDS Act, som endast omfattar rekommenderat innehåll som bedömts som riskfyllt (artikel 10.2 d), gäller frekvenstaket allt innehåll på plattformen, oavsett om det bedömts som skadligt eller inte. Liknande mekanismer för frekvensbegränsning och dämpning tillämpas redan i dag av flera sociala medieaktörer, till exempel i syfte att minska spridningen av polariserande innehåll. Det visar att tekniken finns och är praktiskt genomförbar. Skillnaden är att den i dag tillämpas selektivt utifrån plattformarnas egna prioriteringar, i stället för att fungera som ett garanterat skydd för minderåriga. Hur frekvenstaket närmare ska utformas, till exempel om det ska gälla per konto, per typ av innehåll eller en kombination av dessa, bör utredas vidare.

Förslag 3: Sökresultat som inte styrs av profilering eller engagemang

När rekommendationssystemen i de primära flödena tas bort blir sökfunktionen den främsta vägen till innehåll från konton som barnet inte följer. Om sökresultaten personaliseras utifrån barnets profil eller rangordnas utifrån andra användares engagemang återskapas samma logik som i de algoritmstyrda flödena. Sökresultaten bör därför rangordnas utifrån relevans för barnets uttryckliga sökning, så att barnet får träffsäkra resultat utan att engagemangslogiken flyttas från flödet till sökningen. Innehåll som bedömts vara skadligt för minderåriga ska dessutom undantas från sökresultaten.

Kommissionen konstaterar själv att upprepade sökningar på självmord, självskadebeteende och ätstörningar är en risksignal, och nämner varningar till vårdnadshavare som ett exempel på hur den kan hanteras (skäl 43). Tjejzonen anser att sådana sökningar även ska ge barnet en tydlig och framträdande hänvisning till stöd och tillförlitlig information. Det knyter an till att medlemsstaterna enligt kommissionens förslag ska säkerställa kostnadsfri och konfidentiell tillgång till stödkanaler för minderåriga (artikel 33).

Samlad effekt

Förslagen förstärker varandra. Förbudet mot kommersiell hantering av barns data tar bort plattformarnas incitament att maximera barns skärmtid och omöjliggör profilering. Kronologiska flöden och sökresultat som inte styrs av engagemang tar bort den algoritmiska förstärkningen, och frekvenstaket motverkar att flödena blir ensidiga. Tillsammans innebär förslagen att det är barnet och inte plattformen som styr vilket innehåll som visas, och att skyddet följer av att vara barn snarare än av inställningar som barnet själv förväntas välja. Först då ger en ålderstrappa det skydd som den syftar till.

Förslagen och barns rättigheter

Tjejzonens förslag begränsar inte barns rätt till yttrandefrihet och information (barnkonventionen, artiklarna 13 och 17). Barn kan fortsatt följa konton, söka efter information och uttrycka sig. Det som regleras är hur plattformarna förstärker och tjänar pengar på innehållet. Förslagen ligger i linje med barnets rätt till skydd mot skadligt material (artikel 17 e) och med FN:s barnrättskommitté, som anser att profilering av barn i kommersiellt syfte bör förbjudas i lag (allmän kommentar nr 25, punkt 42).

C. Motivering till de nationella åtgärderna

Förslag 4: Systematisk uppföljning

I SOU 2026:35 föreslås att lagens effekter utvärderas inom tre till fem år efter ikraftträdandet, med fokus på om barns användning av sociala medier har förändrats och om lagens avgränsningar svarar mot sina ändamål (avsnitt 12.2.2). Tjejzonen delar bedömningen att uppföljning är angelägen, oavsett om regleringen sker nationellt eller på EU-nivå, men anser att den föreslagna utvärderingen är för snäv. Den omfattar inte barns hälsa, saknar krav på data uppdelad efter kön och förutsätter ingen mätning före ikraftträdandet. *Hyperidealen 2026* visar att det finns betydande skillnader mellan killars och tjejers digitala liv och i hur deras fysiska och psykiska hälsa påverkas (s. 31–33). Utan data uppdelad efter kön riskerar ett generellt barnperspektiv att dölja just de skillnader som är avgörande för att förstå regleringens effekter. Folkhälsomyndigheten och Mediemyndigheten har redan tagit fram den kunskapssammanställning som betänkandet hänvisar till (avsnitt 4.3), och är därför naturliga mottagare av ett permanent uppdrag.

Förslag 5: Långsiktig finansiering av trygga sociala arenor

I SOU 2026:35 beskrivs hur barns användning av sociala medier tränger undan annat som är viktigt för deras välmående, som sömn, fysisk aktivitet och umgänge (avsnitt 4.3.6). När tillgången till sociala medier begränsas behöver samhället ta hand om den omvända undanträngningseffekten och erbjuda barn och unga de meningsfulla sammanhang de själva efterfrågar. Samtidigt behöver stödet finnas där för de barn och unga som behöver det. Civilsamhället och föreningslivet har kunskapen, förtroendet och strukturerna för att erbjuda unga gemenskap, vuxennärvaro och stöd. Det är regeringens ansvar att ge dem förutsättningar att bli en naturlig och bärande del av den omställning som en reglering av den digitala miljön innebär.

I SOU 2026:35 föreslås att en myndighet får i uppdrag att analysera vilka insatser som behövs för barn med särskilda sårbarhetsfaktorer, till exempel barn med funktionsnedsättning, hbtqi-barn och barn som lider av ensamhet, och för de

organisationer som företräder dem (avsnitt 12.2.1). Tjejzonen välkomnar att utredningen uppmärksammar behovet, men anser att förslaget är otillräckligt. Uppdraget är kopplat till den föreslagna lagen och faller om lagen inte införs. Det avgränsas också till särskilt utsatta grupper, trots att regleringen av sociala medier berör alla barn och unga. Avgränsningen omöjliggör en adekvat analys av vilka behov som kan uppstå och vilka förutsättningar och vilken finansiering som krävs för att möta dem.

Tjejzonen föreslår därför att regeringen:

- ger en myndighet i uppdrag att, i samråd med civilsamhället och oavsett om lagen införs, analysera vilka behov som uppstår för alla barn och unga och vilka förutsättningar och vilken finansiering civilsamhället och föreningslivet behöver för att möta dem,
- höjer och långsiktigt säkrar anslagen till civilsamhällets och föreningslivets arbete med barn och unga, så att alla barn och unga erbjuds meningsfulla sammanhang, gemenskap och stöd, ett behov som finns redan i dag men blir mer akut när den digitala miljön regleras,
- låter lågtröskelstöd som chatt- och samtalsstöd ingå i den nationella strategi som medlemsstaterna enligt kommissionens förslag ska ta fram (artikel 33),
- ger civilsamhället en självklar roll i genomförandet och uppföljningen av regleringen.

Förslag 6: Motverka kroppshets och ätstörningsproblematik

I SOU 2026:35 konstateras att algoritmer och riktad marknadsföring förstärker exponeringen för osunda kropps- och skönhetsideal, och att möjligheten att manipulera bilder och videor gör det svårt att avgöra vad som är verklighet och vad som är retuscherat (avsnitt 4.3.5). Även med förbud mot profilering och algoritmiska rekommendationssystem samt ett frekvenstak kommer sådant innehåll att finnas kvar i barns och ungas flöden, eftersom det publiceras av konton de själva väljer att följa och inte klassificeras som skadligt eller otillbörligt innehåll.

Ett märkningskrav angriper problemet vid källan. När annonsörer och influencers måste redovisa retuschering minskar incitamentet att retuschera (*Hyperidealen 2026*, s. 55). Märkningen behöver vara synlig direkt i bilden eller videon, eftersom en upplysning i tillhörande text lätt förbises. Norge och Frankrike har infört liknande krav, som även omfattar influencers betalda samarbeten. Enligt ICC:s regler för reklam och marknadskommunikation räknas dock en influencers innehåll som marknadskommunikation endast om influencern fått någon form av ersättning från företaget bakom det som annonseras (artikel 18.2). Samtidigt utgör hela kontot ofta en kommersiell verksamhet, där räckvidd och följarskara är det som säljs. Det mesta av det influencers publicerar, som vardagsbilder, träningsinlägg och skönhetsrutiner, är inte

betalda samarbeten och omfattas därmed inte. Det är ändå just detta innehåll som i störst utsträckning bär och normaliserar idealen. Tjejzonen anser därför att regeringen bör utreda hur ett lagstadgat märkningskrav kan omfatta även normskapande innehåll från kommersiellt verksamma influencers som inte utgör betalda samarbeten.

Beslut i detta ärende har fattats av generalsekreterare Hanna Eidem. Föredragande har varit Amanda Oxell, chef för samhällsförändring (amanda.oxell@tjejzonen.se).

Hanna Eidem
Generalsekreterare, Tjejzonen